

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
2014 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Temmuz 2015

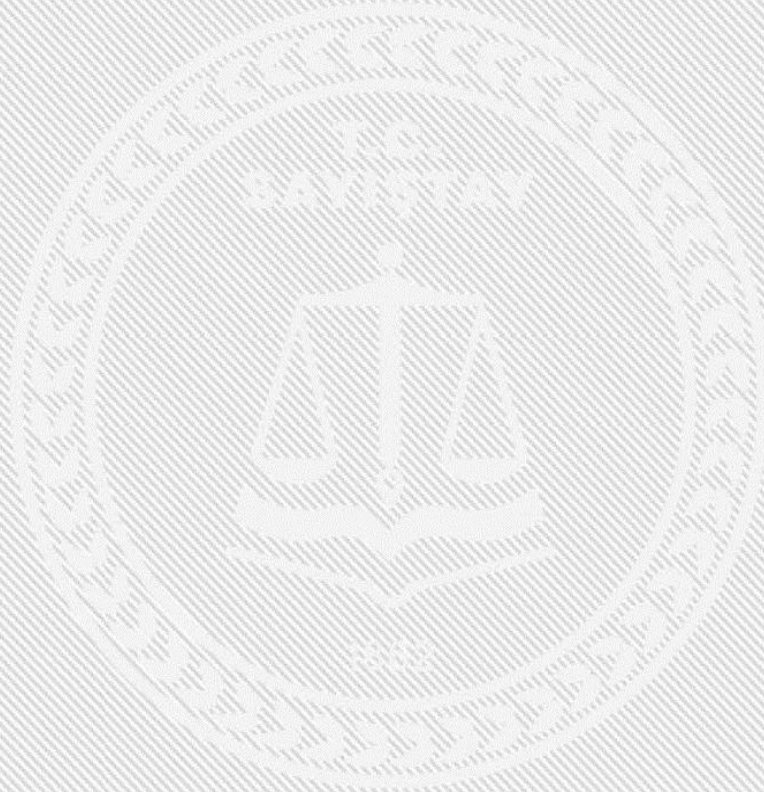
İÇERİK

MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ 2014 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2014 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	13

MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

2014 YILI

DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	3
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	6
7.	EKLER.....	9

KISALTMALAR

MKÜMustafa Kemal Üniversitesi

MYMY.....Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mustafa Kemal Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Mustafa Kemal Üniversitesi bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim muhasebe yönetmeliğine göre yapılır. Bu bağlamda bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 510 ve 514'üncü maddelerinde sayılan mali tablolar düzenlenmektedir. Muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Üniversitenin 2014 yılında bütçe ile verilen toplam ödeneği 164.042.000-TL'dir. Yıl içerisinde 35.602.540,61-TL aktarma/ekleme yapılmış ve 11.151.144-TL düşülmüştür. Neticede kullanılabilir bütçe ödeneği 188.493.396,61-TL olmuştur. Bu tutarın 176.255.585,96-TL si harcanmıştır. Bu durumda bütçe gerçekleşme oranı % 107,45 dir.

Bütçede 164.042.000-TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 186.592.848,38-TL gelir elde edilmiştir. Gelir gerçekleşme oranı % 114 olmuştur.

Mustafa Kemal Üniversitesinin 2014 mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

2014 YILI BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMELERİ				
AÇIKLAMA	Başlangıç Ödeneği	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçekleşme Oranı (%)
Personel Giderleri	86.319.000,00	87.886.637,00	86.447.235,27	100,15
SGK Devlet Primi Giderleri	14.549.000,00	14.588.876,00	14.495.508,37	99,63
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	21.196.000,00	32.246.683,61	28.763.150,22	135,70
Cari Transferler	2.078.000,00	2.078.000,00	1.898.430,05	91,36
Sermaye Giderleri	39.900.000,00	51.693.200,00	44.651.262,05	111,91
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	164.042.000,00	188.493.396,61	176.255.585,96	107,45

2014 YILI BÜTÇE GELİR GERÇEKLEŞMELERİ			
AÇIKLAMA	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Gerçekleşme Oranı(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	12.184.000,00	12.893.787,75	105,83
Alınan Bağış ve Yardımlar	146.384.000,00	164.106.507,82	112,11
Diğer Gelirler	5.474.000,00	9.592.552,81	175,24
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	164.042.000,00	186.592.848,38	113,75

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli veya envanter defteri.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mustafa Kemal Üniversitesi'nin 2014 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Kıdem tazminatı karşılığı hesaplarının çalıştırılmaması

Mustafa Kemal Üniversitesi (MKÜ)2014 yılı kayıt ve işlemlerinin incelenmesinde ilgili yasal düzenlemeler gereğince ayrılması gereken ve faaliyet dönemi içinde veya izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları için karşılık ayrılmadığı 372 ve 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Söz konusu hesaplar Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 284, 285, 332 ve 333'üncü maddelerinde düzenlenmiştir. 372 no'lu hesap Belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının; 472 no'lu hesap ise belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.

Kurum bünyesinde istihdam edilen işçiler için kıdem tazminatı karşılığı ayrılmalıdır 372- ile 472-Nolu Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarının çalıştırılmaması mali tabloların eksik bilgi üretmesine neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında: Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne göre belirlenecek esaslar çerçevesinde, ayrılması gereken 372-472 hesap kodlu kıdem tazminatı karşılıkları, işçi çalıştıran ilgili birimler ile gerekli koordinasyonun sağlanamaması ve işçi çalıştıran bahse konu birimlerden başkanlığımıza bir bildirimde bulunulmaması nedeni ile sehven atlanmıştır. Bundan sonraki süreçte, çalışan işçinin hak ettiği kıdem tazminatları bir borç ve gider karşılığı olarak 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabında izlenecek olup bir yıl içinde ödenmesi öngörülen kısmı ise 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabında izlenmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Sonuç olarak: Kurum tarafından bundan sonra kıdem tazminatları bir borç ve gider karşılığı olarak 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabında izleneceği bir yıl içinde ödenmesi öngörülen kısmı ise 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı hesabında izlenmesine yönelik çalışmalar başlatıldığı belirtilmiş olup konunun izlenmesi uygun olacaktır.

BULGU 2: Maddi Olmayan Duran varlıkların bir kısmına yıl sonunda %100 amortisman ayrılmaması

MKÜ 2014 yılı kayıt ve mali tablolarının incelenmesinde, 260 Haklar Hesabında 2.190.570,38 TL kayıt bulunduğu, bunun 1.011.229,10 TL'sinin 2014 yılı alımları 1.179.341,28 TL'sinin geçmiş yıllardan devir olduğu görülmüştür. Maddi olmayan Duran varlıkların amortisman tutarlarının kaydedildiği 268 Birikmiş amortismanlar hesabında ise sadece 1.011.229,10 TL amortisman kaydı bulunmaktadır.

Üniversitelerde amortisman uygulaması Maliye Bakanlığının 1.Ocak 2008 tarih ve 26752 sayılı tebliği ile düzenlenmiştir. Tebliğin 2'inci maddesinin 2'inci bendine göre 260 - Haklar Hesabı, amortisman tabidir. Aynı tebliğin 5'inci maddesinin 2'inci bendine göre Maddi Olmayan Duran Varlıklar ve Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar hesap gruplarıyla 256- Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabında izlenen varlıklar için, amortisman oranı % 100 olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle maliyet bedeli bu tutarlara kadar olan duran varlıklar, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilecektir.

2014 öncesi elde edilen maddi olmayan duran varlıklara amortisman ayrılmamış olması mevzuata aykırı olup durumun yıl itibariyle düzeltilmiş olması ve amortisman ayrılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında:

2014 yılında elde edilen 260 Haklar Hesabında bulunan maddi olmayan duran varlıklardaki 1.011.229,10 TL için yıl sonunda %100 amortisman ayrılmış olup, 2014 yılı öncesinden devir olan alımlardaki 1.179.341,28 TL'lik ayrılmamış amortisman tutarı için ise 2015 yılı içerisinde amortisman ayrılmış ve 260 Haklar Hesabı ile 268 Birikmiş amortismanlar hesabı düzeltilmiştir.

Bundan sonraki süreçte ise ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde belirtilen maaliyet bedeline kadar olan tutarlardaki duran varlıklar, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilecektir.

Sonuç olarak: Bulguda belirtilen hatalı uygulamanın düzeltilmesi ve Bundan sonraki süreçte ise ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde belirtilen maaliyet bedeline kadar olan tutarlardaki duran varlıklar, hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edileceğinin bildirilmesi nedeniyle konunun izlenmesi uygun olacaktır.

7. EKLER

Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları

TABLO 1.12 BİLANÇO TABLOSU

Kurum Kodu : 38.43		Adı : MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ		Yıl : 2014			
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2014		PASİF HESAPLAR		N Yılı 2014	
1 DÖNEN VARLIKLAR		34.396.176,91		3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		14.113.474,99	
10 HAZIR DEĞERLER		23.794.354,08		32 FAALİYET BORÇLARI		1.094.638,65	
100 KASA HESABI	4,58	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	1.094.638,65	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		11.256.172,10	
102 BANKA HESABI	23.981.985,29	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		323.983,04	
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-779.839,78	333 EMANETLER HESABI		333 EMANETLER HESABI		10.932.209,06	
104 PROJE ÖZEL HESABI	582.324,01	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		380 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI		1.757.391,70	
105 DÖVİZ HESABI	0,00	381 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI		381 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI		32.538,08	
108 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	382 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HES		382 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HES		680,53	
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	0,00	39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI		397 SAYIM FAZLALARI HESABI		5.272,54	
12 FAALİYET ALACAKLARI		3.254.375,80		4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		25.505,54	
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	3.249.000,00	43 DİĞER BORÇLAR		430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		25.505,54	
128 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	5.375,80	5 ÖZ KAYNAKLAR		50 NET DEĞER		1.760.487.198,73	
14 DİĞER ALACAKLAR		722.515,21		500 NET DEĞER HESABI		1.760.487.198,73	
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	722.515,21	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI		126.989.514,17	
15 STOKLAR		2.610.582,98		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		-21.386.282,16	
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	2.610.582,98	590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI		591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)		0,00	
16 ÖN ÖDEMELER		4.014.368,84				-21.386.282,16	
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00						
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00						
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	3.988.431,99						
164 AKREDİTİFLER HESABI	0,00						
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI	15.836,85						

Kurum Kodu : 38.43

Adı : MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ

Yıl : 2014

949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	1.224.023,14
990 Kiraya Ver, İrtifak Hakkı Tesis Ed Mad Duran Var Kayıtlı Değ	814.763.101,50
993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gel	0,00
999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı	816.934.724,05

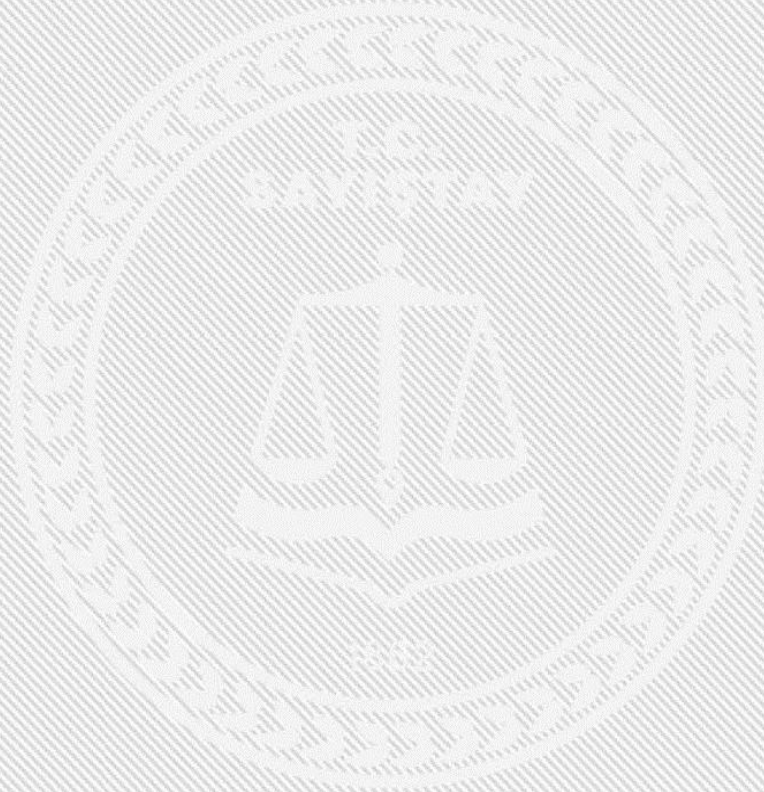
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Ekonomik Kodlar		GİDERİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)	Ekonomik Kodlar		GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
630		GİDERLER HESABI	213.673.947,88	600		GELİRLER HESABI	192.726.482,23
630	01	Personel Giderleri	86.447.235,27	600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	13.278.474,82
630	02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	14.495.508,37	600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	153.473.766,21
630	03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri		600	05	Diğer Gelirler	22.836.386,53
630	05	Cari Transferler	1.898.430,05	600	11	Değer ve Miktar değişimleri Gelirleri	3.137.854,67
630	11	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	3.182.321,41			GELİRLER TOPLAMI	192.726.482,23
630	13	Amortisman Giderleri	77.010.325,32				
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	6.421.764,55				
630	20	Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	7.794,24				
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	377.246,71				
630	99	Diğer Giderler	96.715,16				
		GİDERLER TOPLAMI	213.673.947,88				

GİDERLER TOPLAMI (A)	213.673.947,88		Ekonomik Kodlar	GELİRİN TÜRÜ	Cari Yıl (N)
GELİRLER TOPLAMI (B)	192.726.482,23				
İNDİRİM ;İADE;İSKONTO TOPLAMI (C)	438.816,51	NET GELİR (D= B- C)	192.287.665,72	FAALİYET SONUCU D - A	-21.386.282,16

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
2014 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	13
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	14
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	14
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	14
5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	15
6. DENETİM GÖRÜŞÜ	22
7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	22
8. EKLER.....	29

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mustafa Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, hesap ve işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile mali rapor ve tabloları, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 565 ve 573'üncü maddelerinde düzenlenen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Saymanlığın muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

2014 yılı bilançosunda sermayesi 1.786,37 TL olup, toplam aktif büyüklüğü 38.938.984,57 TL'dir. Döner sermaye gelir toplamı 79.274.183,38 TL, gider toplamı 85.205.218,40 TL olup, gelir tablosunda yılsonu itibariyle tahakkuk eden zarar toplamı 5.931.035,02TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esasların 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Gelir tablosu
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Satışların maliyeti tablosu
- Sermaye hareketleri tablosu
- Nakit akım tablosu
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Envanter defteri
- İşletme bütçesi

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Devreden Katma Değer Vergisi Hesabında Büyük Tutarların Bulunması

Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesinin sosyal istisna kapsamında olması nedeniyle katma değer vergisi muafiyetine sahip olması ve KDV hesaplarını kullanmaması gerekirken devreden katma değer vergisi hesabında büyük tutarların bulunduğu görülmüştür.

Katma Değer Vergisi Kanununun "Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar " başlıklı 17 nci maddesinde:

"1.Kültür ve Eğitim Amacı Taşıyan İstisnalar:

Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasi partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzelkişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların;

a) İlim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, islah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetleri,

b) Tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları ile spor tesisleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetleri,

2. Sosyal Amaç Taşıyan İstisnalar:

a) Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların hastane, nekahathane, klinik, dispanser, prevantoryum, sanatoryum, kan bankası ve organ nakline mahsus bankalar, anıtlar, botanik ve zooloji bahçeleri, parklar ile veteriner, bakteriyoloji, seroloji ve distofajin laboratuvarları gibi kuruluşlar, öğrenci veya yetiştirme yurtları, yaşlı ve engelli bakım ve huzurevleri, parasız fukara aşevleri, düşkünevleri ve yetimhaneleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri ile bunlardan sağlık hizmeti sunanların teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerine yapacakları teslim ve hizmetler,

(...)” Denilmektedir.

Uygulama ve Araştırma Hastanesi sosyal istisna kapsamında olup, katma değer vergisinden müstesnadır. Bu nedenle hastanenin 191- İndirilecek KDV ve 391- Hesaplanan KDV hesaplarını kullanmaması; dolayısıyla 190- Devreden Kdv hesabının bulunmaması gerekmektedir.

Hal böyleyken yıllar itibarıyla Hastane muhasebe kayıtlarını bir kdv mükellefi gibi düzenlemiştir. Bu nedenle kdv hesapları arasında mahsuplaşmadan doğan 9.415.178,87 tutarında Devreden KDV (190) hesabı ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: “Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü olarak, Bağlı Birimlerimizden Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi hesaplarında; Yıllar itibarı ile Hastane Muhasebe kayıtlarının KDV mükellefi gibi düzenlenmesi nedeni ile KDV hesapları arasındaki mahsuplaşmadan doğan 9.303.529,39TL Tutarında Devreden KDV (190) hesabı ortaya çıkmıştır. Denetim Raporuna konu geçmiş yıllardan gelen 9.303.529,39 TL tutarın düzeltme işlemlerinin nasıl yapılabileceğine dair görüşlerini bildirmesi hususunda Gelir İdaresi Başkanlığı’na müracaat edilmiş ve verilecek cevaba göre düzeltme işlemleri yapılacaktır.(Ek 1)” Denilmektedir.

Sonuç olarak: İdarenin söz konusu müracaat yazısının sonucu ve denetim raporunda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca gerekli işlemlerin yapılacağını belirtmiştir. Ancak kesin mizanda ortaya çıkan bu uygulama Kurumun muhasebe kayıtlarının ve dolayısıyla mali tablolarının gerçeği tam ve doğru bir şekilde yansıtmamasına neden olmaktadır.

BULGU 2: Bütçe Giderleri Hesabının Gerçek Değerini Yansıtması

Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi muhasebe kayıtlarının incelenmesinde (830) Bütçe Giderleri Hesabının gerçek değerini yansıtmadığı tespit edilmiştir.

Döner Sermaye İşletmesi Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Hüküm Bulunmayan haller” başlıklı 599’ uncu maddesinde;

“Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile 30/12/2006 tarihli ve 26392 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin genel esasları, kıyasen uygulanır.” Denilmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin Bütçe Giderleri Hesabı bölümünün “Hesabın Niteliği” başlıklı 412 nci maddesinde;

“Bütçe giderleri hesabı, bütçe kanunu ve diğer kanunların verdiği yetkiye dayanılarak nakden veya mahsuben yapılan bütçe giderlerinin izlenmesi için kullanılır.” Denilmektedir.

Bütçe hesapları nakden ve mahsuben yapılan bütçe giderlerinin izlenmesi amacıyla kullanılan hesaplar olup, denetimimizin kriterini oluşturmaktadır. Bu nedenle bütçe giderlerinin doğru şekilde yansıtılması denetimimiz ve genel uygunluk bildirimimiz açısından son derece önemlidir.

Bu itibarla Uygulama ve Araştırma Hastanesi bütçe gideri hesabı (830) kesin mizan üzerinden hesaplanırken:

Hesap No	Hesabın adı	2014 Sonu İtibariyle	2013'ten Devir	Net Tutar
150	Stoklar	3.028.377,49	4.603.835,93	-1.575.458,44
253	Tesis, makine ve cihazlar	793.410,60	648.368,50	145.042,10
254	Taşıtlar	389.282,00	389.282,00	0,00
255	Demirbaşlar	973.259,53	955.875,77	17.383,76
260	Haklar	20.190,06	7.506,00	12.684,06
720	Direkt işçilik giderleri	273.163,40		273.163,40
730	Genel üretim giderleri	32.248,80		32.248,80
740	Hizmet Üretim Maliyeti	56.981.274,79		56.981.274,79
760	Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri hesabı	141.182,49		141.182,49
770	Genel yönetim giderleri	24.210.320,03		24.210.320,03
			TOPLAM	80.237.840,99

Mali yıl içerisinde bağış ve yardım yoluyla aynı olarak elde edilen ya da ilk defa fark edilen ya da envanter işlemi yapılan Stoklar (15), Maddi Duran Varlıklar (25), Maddi olmayan duran varlıklar (26) grubu hesapları bulunmamaktadır. Hal böyleyken kesin mizan kayıtlarında (830) Bütçe Giderleri Hesabı 80.973.812,20 olup bu değer tablodaki toplam 80.237.840,99 TL'ye eşit değildir. Hal böyleyken tablodan da anlaşılacağı üzere muhasebe

biriminin kimi gider kayıtlarını gerçekleştirirken (830) Bütçe Giderleri Hesabını çalıştırmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: “ Mustafa Kemal Üniversitesi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi biriminin muhasebe kayıtlarının incelenmesi neticesinde geçmiş yıllar ve 2014 yılı (830 Hesap Kodu) Bütçe giderlerinin sistemselsel olarak bazı giderlerine bu yansıma hesabının çalışmadığı tespit edilmiştir. 2015 yılından itibaren 830 Bütçe giderleri yansıtma hesabının yansıtılıp yansıtılmadığı daha dikkatli olarak takip edilecek olup, tutarsızlık oluşmaması için azami şekilde gereken özen gösterilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak: İdare denetim raporunda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca 2015 yılından itibaren 830 Bütçe giderleri yansıtma hesabının yansıtılıp yansıtılmadığının daha dikkatli olarak takip edileceğinin belirtilmiştir. Ancak bu uygulama Kurumun muhasebe kayıtlarının ve dolayısıyla mali tablolarının gerçeği tam ve doğru bir şekilde yansıtmasına neden olmaktadır.

BULGU 3: Hesaplanan Kdv'nin Bütçe Gelirlerine Yansıtılmaması

Döner Sermaye işletmesi birimlerin mal ve hizmet satışlarında ortaya çıkan katma değer vergisi tutarını bütçe hesaplarına yansıtmadıkları tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Hüküm Bulunmayan Haller” başlıklı 599 uncu maddesinde;

“Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile 30/12/2006 tarihli ve 26392 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin genel esasları, kıyasen uygulanır.”

800 Bütçe gelirleri hesabı bölümünün “Hesabın Niteliği” başlıklı 402 nci maddesinde;

“(1) Bütçe gelirleri hesabı, bütçe kanunu veya özel kanunları gereğince bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilatın izlenmesi için kullanılır.”

denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükmüne göre bütçe gelirleri tahsilatların izlenmesi amacıyla

kullanılan bir hesaptır. Birimlerin mal ve hizmet satışları neticesinde ortaya çıkan katma değer vergisi tahsilat olarak işletmenin banka hesabına girmektedir. Bu verginin ileride ödenecek olup olmamasının bir önemi bulunmamaktadır. Zira vergi ödendikten sonra 830 Bütçe Giderleri Hesabının çalıştırılması gerekecektir. Hal böyleyken birimlerin satışlarında ortaya çıkan katma değer vergilerini bütçe gelirleri hesabına yansıtmadıkları tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: “Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 380. Maddesinde sayılan 600 gelirler hesabı Satışı yapılan mal ve hizmetler veya tahakkuk eden ana faaliyet konusu gelirler bir taraftan bu hesaba, bu tutarlar üzerinden 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi hesabına alacak kaydedilir denilmektedir. Dolayısıyla emanet karakterli olan 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi gelir hesabına yansıtılamayacağı ve 191 Mal ve hizmet alımlarında kaynaklanan İndirilecek Katma Değer Vergisinin Gider Yansıtma Hesabına aktırılamayacağından 391 ve 191 hesapları arasında oluşan mahsuplaşma ya 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına yada 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına aktarılması gerektiğinden gelir ve gider hesaplarına yansıtılamamaktadır” Denilmektedir.

Sonuç olarak: Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Hüküm Bulunmayan Haller” başlıklı 599 uncu maddesinde;

“Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile 30/12/2006 tarihli ve 26392 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin genel esasları, kıyasen uygulanır.” Denilmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin “Katma değer vergisi tutarları” başlıklı 527 nci maddesinde;

“(1) Kapsama dâhil kamu idarelerinin, faaliyetleri dolayısıyla katma değer vergisi mükellefi olması durumunda, hesaplara kaydedilerek edinilen veya elden çıkarılan varlıklar için ödenen ve tahsil edilen katma değer vergisi tutarları maliyet bedeline dâhil edilmeyip, dönen varlıklar ana hesap grubu ya da kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki ilgili katma değer vergisi hesaplarına kaydedilir.

(2) Hesaplara kaydedilerek edinilen veya elden çıkarılan varlıkların bütçe hesaplarıyla

ilişkilendirilmesinde katma değer vergisi dâhil tutarları esas alınır.” Denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre katma değer vergisi mükellefi olan döner sermaye birimlerinin işlemlerinde katma değer vergisi tutarlarını bütçe hesapları ile ilişkilendirmesi gerekmektedir. Hali hazırda idarenin hesaplarında ortaya çıkan bu uygulama kurumun muhasebe kayıtlarının ve dolayısıyla mali tablolarının gerçeği tam ve doğru bir şekilde yansıtmamasına neden olmaktadır.

BULGU 4: KDV Hesaplarının Kullanılması

Veterinerlik Fakültesinin teslim ve hizmetlerinin sosyal istisna kapsamında olması nedeniyle katma değer vergisi muafiyetine sahip olmasına rağmen kesin mizanı üzerinde yapılan incelemede katma değer vergisi hesaplarını kullandığı görülmüştür.

Katma Değer Vergisi Kanununun "Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar " başlıklı 17 nci maddesinde:

“1.Kültür ve Eğitim Amacı Taşıyan İstisnalar:

Genel ve katma bütçeli daireler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların teşkil ettikleri birlikler, üniversiteler, döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, siyasi partiler ve sendikalar, kanunla kurulan veya tüzelkişiliği haiz emekli ve yardım sandıkları, kamu menfaatine yararlı dernekler, tarımsal amaçlı kooperatifler ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıfların;

a) İlim, fen ve güzel sanatları, tarımı yaymak, islah ve teşvik etmek amacıyla yaptıkları teslim ve hizmetleri,

b) Tiyatro, konser salonu, kütüphane, sergi, okuma ve konferans salonları ile spor tesisleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kültür ve eğitim faaliyetlerine ilişkin teslim ve hizmetleri,

2. Sosyal Amaç Taşıyan İstisnalar:

a) Yukarıda sayılan kurum ve kuruluşların hastane, nekahathane, klinik, dispanser, prevantoryum, sanatoryum, kan bankası ve organ nakline mahsus bankalar, anıtlar, botanik ve zooloji bahçeleri, parklar ile veteriner, bakteriyoloji, seroloji ve distofajin laboratuvarları

gibi kuruluşlar, öğrenci veya yetiştirme yurtları, yaşlı ve engelli bakım ve huzurevleri, parasız fukara aşevleri, düşkünevleri ve yetimhaneleri işletmek veya yönetmek suretiyle ifa ettikleri kuruluş amaçlarına uygun teslim ve hizmetleri ile bunlardan sağlık hizmeti sunanların teşhis ve tedaviye yönelik olarak birbirlerine yapacakları teslim ve hizmetler,

(...)” Denilmektedir.

Veteriner Fakültesi sosyal istisna kapsamında olup, katma değer vergisinden müstesnadır. Bu nedenle Fakültenin (191) İndirilecek KDV ve (391) Hesaplanan KDV hesaplarını kullanmaması gerekmektedir. Hal böyleyken Veterinerlik Fakültesi muhasebe kayıtlarında KDV hesaplarının çalıştığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: “Veteriner Fakültesinin (191) indirilecek KDV ve (391) hesaplanan KDV hesapları bugüne kadar sehven kullanılmış olup, bundan sonraki süreçte ilgili KDV hesapları kullanılmayacaktır. (Ek 8)” Denilmektedir

Sonuç olarak: İdare denetim raporunda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca KDV hesaplarını 2015 yılından itibaren kullanacağını belirtmiştir. Ancak hali hazırda bu uygulama Kurumun muhasebe kayıtlarının ve dolayısıyla mali tablolarının gerçeği tam ve doğru bir şekilde yansıtmamasına neden olmaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mustafa Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2014 yılına ilişkin mali rapor ve tablolarının “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı doğru ve güvenilir bilgi içermediği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İşletmenin kuruluş sermayesinin ödenmemesi

Mustafa Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi mizanının incelenmesinde İşletmenin kuruluş yönetmeliğinde belirtilen sermaye tutarının ödenmediği görülmüştür.

2547 sayılı Yüksek Öğretim kanununun “Döner Sermaye” başlıklı 58 inci maddesinin a bendinde;

“(…)

Ödenmiş sermaye tutarı, tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra kalan yıl sonu kârı, döner sermaye işletmesinin hizmetlerinde kullanılmak üzere ertesi yılın gelirine ilave edilir....” Denilmektedir.

Döner Sermaye İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 501 Ödenmemiş sermaye (-) bölümünün “Hesabın Niteliği” başlıklı 367 nci maddesinde;

“Ödenmemiş sermaye hesabı, işletmeye tahsis edilen sermayenin ödenmemiş kısmının izlenmesi için kullanılır.”

“Hesabın İşleyişi” başlıklı 368 inci maddesinde;

(1) Ödenmemiş sermaye hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Tahsis edilen sermayenin ödenmemiş kısmı bu hesaba, ödenen kısmı ödemenin şekline göre ilgili aktif hesaplara borç, 500 Sermaye Hesabına alacak kaydedilir.

2) Artırılan sermaye tutarı bu hesaba borç, 500 Sermaye Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

1) Yerine getirilen sermaye taahhütleri tutarı bu hesaba alacak, taahhüdüün yerine getirilme şekline göre ilgili aktif hesaplara borç kaydedilir.”

Denilmektedir.

Mustafa Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinin “Sermaye Limiti” başlıklı 4 üncü maddesinde;

“İşletmenin sermaye limiti 740.000.000.TL’dir.” Denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere işletmeye tahsis edilen sermayenin tahsis edilmesi ya da işletmenin karlarından karşılanması gerekirken, işletmenin kuruluşundan itibaren ödenmediği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: “İşletmenin Kuruluş Sermayesinin Ödenmemiş Sermaye Hesabında bulunan 740.00TL nin 570- N5 yılı tutarından Geçmiş Yıllar Karlar Hesabından

Mahsup edilmesi Saymanlık Müdürlüğümüzden talep edilmiş, konuya ilişkin mahsup işlemi ilgili müdürlük tarafından yapılmıştır. Mahsup Fişi yazımız ekinde sunulmuştur.(Ek 3)” Denilmektedir.

Sonuç olarak: Bulgumuz konusu 740 TL’lik tutar Döner sermaye İşletme Müdürlüğünün kuruluş yönetmeliğinde belirtilmiş ve Üniversite tarafından taahhüt edilmiştir. Bu nedenle bu tutarın Döner Sermaye karlarından karşılanması mümkün değildir. Bu tutar Üniversite tarafından ödenmeli ve Üniversitenin 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında yer almalıdır.

BULGU 2: İşçiler için ayrılan kıdem tazminatlarının işletme hesaplarına yansıtılmaması

Döner Sermaye İşletmesinde çalışan işçilerin kıdem tazminatlarının işletme hesaplarına yansıtılmadığı tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 372-Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının bölümünün“ Hesabın Niteliği” başlıklı 311 inci maddesinde;

“(1) Kıdem tazminatı karşılığı hesabı, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve bir yıl içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.”

“Hesabın İşleyişi” başlıklı 312 nci maddesinde :

“Kıdem tazminatı karşılığı hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir

a) Alacak

1) Ayrılan karşılık tutarları bu hesaba alacak, ilgili gider hesaplarına borç kaydedilir.

b) Borç

1) Ödenen tazminatlar bu hesaba borç, ödemenin şekline göre ilgili hesaplara alacak kaydedilir.” denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre ayrılan ve faaliyet dönemi içinde veya izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılması

gereken 372 ve 472 Nolu Kıdem Tazminatı Karşılığı hesaplarının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında: “Muhasebe Birimimiz olan Mustafa Kemal Üniversitesi Döner Sermaye Saymanlık Müdürlüğü’ne 2015 yılı içinde emekli olma ihtimali olan işçiler için ayrılan İhbar ve kıdem tazminatları için gerekli Muhasebe kaydı yapılmıştır. Muhasebe kaydı örneği yazımız Ek’inde sunulmuştur. (Ek 4)” Denilmektedir.

Sonuç olarak: Kıdem tazminatı karşılığı sadece belirli bir yılda emekli olacak işçiler için değil, tüm işçiler için yıllar itibariyle kullanılacak hesaplardır. Sadece 2015 yılı içerisinde emekli olacak işçiler için bu hesapların çalıştırılması bulgumuzla amaçladığımız hususa uygun değildir. Bu nedenle söz konusu hususun sonraki denetimlerde izlenmesi uygun olacaktır.

BULGU 3: Maddi duran varlıkların üniversite'ye devredilmemesi

Mustafa Kemal Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin;

- Hastane,
- Tarımsal Araştırma ve Uygulama Merkezi
- Veteriner Fakültesi
- Sürekli Eğitim Merkezi
- Mimarlık Fakültesi
- Teknoloji Araştırma ve AR-GE Uygulama Merkezi'nin

Maddi duran varlıklarını mali yılsonunda Üniversite'ye devretmediği tespit edilmiştir.

2547 Sayılı yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesine göre Döner Sermaye İşletmelerinin Kurulmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmeliğin “Gelir ve Giderler ile Bunların Muhasebeleştirilmesi” başlıklı 6'ncı maddesinde;

“ (...)

Öğretim üyelerinin katkılarına dayanmayan döner sermaye işletmeleri dışındaki döner sermaye gelirleri ile alınan araç, gereç ve öteki demirbaş eşya (Canlı demirbaş hariç) her mali yılın sonunda üniversite ayniyat saymanlığına devredilir....”

Denilmektedir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin “Amortisman ve tükenme payı uygulaması” başlıklı 49 uncu maddesinde;

“(1) Muhasebe sistemine dâhil edilen duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranları duran varlık çeşitlerine göre Bakanlıkça belirlenir.

(2) Bir duran varlığın amortisman ve tükenme payına tabi değeri, varlığın yararlanma ya da itfa süresine sistemli bir biçimde dağıtılır. Amortisman ve tükenme payı tutarı gider olarak muhasebeleştirilir. Duran varlıkların ilk defa amortisman ve tükenme payı ile yeniden değerlemeye esas alınacak değeri maliyet bedelidir. Ancak, yeniden değerlemeye tabi tutulmuş olan varlıklar için amortisman ve tükenme payı hesaplamasına esas alınacak değer, yeniden değerlendirme sonucu ortaya çıkan değerdir. Bir varlık için yapılan harcamaların, varlığın iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin artırılması sonucunu doğurması durumunda, amortisman ve tükenme payı hesaplaması varlığın yeni değeri üzerinden yapılır.

(3) Bir varlığın kullanımından elde edilebilecek ekonomik fayda tüketildikçe, bu tüketimi yansıtılabilmek amacıyla ayrılan amortismanların birikmiş tutarı ile tükenme paylarının birikmiş tutarı, varlığın defter değeri altında eksi değer olarak gösterilir.”

25 Maddi duran varlıklar bölümünün “Hesap grubuna ilişkin işlemler” başlıklı 199 uncu maddesinin (ç) bendinde;

“(1) Bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için aşağıdaki hükümlere göre amortisman ayrılır:

2) Amortismanına tabi varlıklar; birden fazla muhasebe döneminde kullanılması beklenen, sınırlı bir hizmet süresi olan, işletme tarafından mal ile hizmet üretim ve tedarikinde kullanılması için elde tutulan varlıklardır.

3) Maddi duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortismanına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman süresi, yöntemi ve oranları duran varlık çeşitlerine göre Bakanlıkça belirlenir.

4) Ayrılan amortisman tutarı gider olarak muhasebeleştirilir. Varlıkların ilk defa amortisman ve yeniden değerlemeye esas alınacak değeri kayıt bedelidir. Ancak, yeniden değerlemeye tabi tutulmuş olan varlıklar için amortisman hesaplamasına esas alınacak değer yeniden değerlendirme sonucu ortaya çıkan değerdir.

5) Bir varlık için yapılan harcamaların, varlığın iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin artırılması sonucunu doğurması durumunda amortisman hesaplaması varlığın yeni değeri üzerinden yapılır. Bir varlığın kullanımından elde edilebilecek ekonomik fayda tüketildikçe, bu tüketimi yansıtabilme amacıyla ayrılan amortismanların birikmiş tutarı, varlığın defter değeri altında eksi değer olarak gösterilir.”

257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-) bölümünde ise;

“Hesabın niteliği

MADDE 214 - (1) Birikmiş amortismanlar hesabı, maddi duran varlık bedellerinin yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesinin izlenmesi için kullanılır.

Hesabın işleyişi

MADDE 215 - (1) Birikmiş amortismanlar hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1) Maddi duran varlıklar için hesaplanan amortisman tutarları bu hesaba alacak, ilgili gider hesaplarına borç kaydedilir.

(...)”

denilmektedir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerine göre döner sermayenin edinmiş olduğu araç, gereç ve öteki demirbaş eşya (Canlı demirbaş hariç) mali yılsonunda Üniversite’ye devredilmesi gerekmektedir. İşletmeler bu devirleri gerçekleştirmediği gibi maddi duran varlıklarda yer alan arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakiler için amortisman ayırmamıştır. Böyle bir amortisman ayrılması yapılmadan bir varlığın ekonomik ömrüne bağlı olan gerçek değerinin

belirlenmesi mümkün değildir. Öte yandan duran varlıklar işletmede kalacaksa bunların amortismanları için yeniden değerlendirme uygulamasının da yapılması gerekir ki, Yönetmelikle hükme bağlanan varlıkların üniversiteye mali yıl sonunda devredilmesi hususunun bunun amaçlamadığı açıktır.

Kamu idaresi cevabında: “ Döner Sermaye İşletmesi tarafından alınan dayanaklı taşınır, DMİS(Döner Sermaye Muhasebe İşletim Sistemi) üzerinden devredilmemiştir. DMİS projesi Muhasebe kısmında 2013 yılından itibaren kullanılmaya başlanmış ancak Taşınır Modülü 2014 yılı dâhil olmak üzere kullanılmamakta idi. Taşınır modülü halen yapılanma aşamasında olup, DMİS üzerinde devir için çalışmalar başlatılmış ve 2015 yılı içinde devir işlemleri tamamlanacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak: İdare denetim raporunda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca devir işlemlerini 2015 yılında tamamlayacağını belirtmiştir. Ancak bu uygulama Kurumun muhasebe kayıtlarının ve dolayısıyla mali tablolarının gerçeği tam ve doğru bir şekilde yansıtmamasına neden olmaktadır.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

2014 YILI DÖNER SERMAYE İŞLETME BİLANÇOSU					
	Önceki Dönem	Cari Dönem		Önceki Dönem	Cari Dönem
	2013	2014		2013	2014
AKTİF VARLIKLAR			PASİF (KAYNAKLAR)		
1- DÖNER VARLIKLAR			I- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		
A- Hazır Değerler	2.702.811,49	2.506.038,43	A-Mali Borçlar		
1-Kasa	0,00		1		
2-Banka	2.702.811,49	2.506.038,43		
2-Diğer hazır değerler			B- Ticari Borçlar	30.275.259,71	46.739.095,60
B- Menkul Kıymetler			1- Satıcılar	30.170.275,48	46.663.672,44
1			2-Alınan Dep.ve Teminatlar	104.984,23	75.423,16
C- Ticari Alacaklar	9.442.888,96	21.986.773,60	C- Diğer Borçlar	177.566,76	152.626,53
1-Alıcılar.	9.437.577,88	21.940.488,87	1-Personele Borçlar	102.874,83	61.474,99
2-Verilen Dep.ve Teminatlar	1.233,00	1.233,00	2-Diğer çeşitli borçlar	74.691,93	91.151,54
3-Banka Kredi kartları al.	4.078,08	45.051,73		
D- Diğer Alacaklar	4.400,80	320,45	D- Alınan Avanslar	25.603,98	51.851,22
1-Personelden alacaklar	150,30	150,30	2-Alınan Diğer Avanslar	25.603,98	51.851,22
2-Diğer Çeşitli Alacaklar	4.250,50	170,15		
E- Stoklar	4.603.835,93	3.028.377,49	E- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakediş.		
1- İlk Madde ve Malzeme	4.603.835,93	3.028.377,49	1		
.....				
F- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri			F-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	2.947.804,83	3.148.449,18
1			1-Ödenecek Vergi ve fonlar	1.447.816,52	1.593.881,70
.....			2-Ödenecek Sosyal Güv.Kesintisi	7.832,10	7.846,40
.....			3-Ödenecek Dön.Sermaye Yük.	371.168,87	457.721,30
.....			4-Ödenecek Dön Sermaye Katkı payları	1.118.849,17	1.088.417,05
.....			5-Katma Değer Vergisi Tevkifatı		

G- Gelecek Aylara Ait Gid. ve Gelir Tah.			6-Sos.Güv.Kur.Prim Borç		
1			7-Ödenecek Diğ.Yükümlülükler	2.138,17	582,73
.....			G- Borç ve Gider Karşılıkları		
H- Diğer Dönen Varlıklar	9.772.785,81	9.538.591,60	H- Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tah.		
1-Devreden KDV	9.772.785,81	9.538.591,60	1		
2-İş Avansları				
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	26.526.722,99	37.060.101,57	I- Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar		
II- DURAN VARLIKLAR			1-Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar		
A- Ticari Alacaklar				
1			KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	33.426.235,28	50.092.022,53
.....			II- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		
B- Diğer Alacaklar			A- MALİ BORÇLAR		
1			1		
.....				
C- Mali Duran Varlıklar			B- Ticari Borçlar		
1			1		
D- Maddi Duran Varlıklar	1.670.003,35	1.848.662,94		
1-Taahhütler Hs.	389.282,00	389.282,00	C- Diğer Borçlar		
2-Demirbaşlar	997.077,57	1.016.221,33	1		
3-Tesis Mak.ve Cih.	673.512,70	833.028,53		
4-Birikmiş Amortislar(-)	389.868,92	389.868,92	D- Alınan Avanslar		
E- Maddi Olmayan Duran Varlıklar	7.506,00	30.220,06	1		
260-Haklar Hs.	7.506,00	20.190,06		
267-Diğ.Mad.Olm.Duran Varlıklar		10.030,00	E- Borç ve Gider Karşılıkları		
F- Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar			1		
.....				
G- Gelecek Yıllara Ait Gid. ve Gelir Tah.			F- Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tah.		
1			1		
.....				
H- Diğer Duran Varlıklar			UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		

			TOPLAMI		
1			III- ÖZKAYNAKLAR		
....			A- Ödenmiş Sermaye	1.046,37	1.046,37
DURAN VARLIKLAR TOPLAMI	1.677.509,35	1.878.883,00	1-Sermaye	1.786,37	1.786,37
			2-Ödenmemiş Sermaye(-)	740,00	740,00
			B- Sermaye Yedekleri		
			1		
			C- Kar Yedekleri		
			1		
			D- Geçmiş Yıllar Karları	5.814.232,23	5.943.519,14
			E- Geçmiş Yıllar Zararları (-)	4.853.725,12	11.166.568,45
			F- Dönem Net Karı (Zararı)		
			1- Dönem Net Karı		
			2-Dönem Net Zararı	6.183.556,42	5.931.035,02
			ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI		
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI	28.204.232,34	38.938.984,57	PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI	28.204.232,34	38.938.984,57

DİPNOTLAR

1-Bilancoya dahil olan 900-Alınan Teminatlar hesabına borç tarafına 2.023.826,00.-TL 901-Alınan Teminatlar alacakları hesabının alacak tarafına 2.023.826,00.- TL bulunmaktadır.

DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ GELİR TABLOSU (2013–2014)

	2013	2014
A- BRÜT SATIŞLAR	60.511.354,41	79.239.815,76
1- Yurtiçi Satışlar	60.470.609,87	79.146.578,29
2- Yurtdışı Satışlar		
3- Diğer Gelirler	40.744,54	93.237,47
4-İlaç ve tıbbi sarf malzemeleri hesabı		
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	2.378.434,72	51.812,29
1- Satıştan İadeler (-)	2.378.434,72	51.812,29
2- Satış İskontoları (-)		
3- Diğer İndirimler (-)		
C- NET SATIŞLAR	58.132.919,69	79.188.003,47
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	42.028.364,51	57.385.501,12
1- Satılan Mamuller Maliyeti (605.260,52	4.642,82

2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)		
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	41.423.103,99	57.380.858,30
4- Diğer Satışların Maliyeti (-)		
BRÜT SATIŞ KARI VE ZARARI	16.104.555,18	21.802.502,35
E- FAALİYET GİDERLERİ (-)	22.354.684,47	26.480.873,83
1- Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)		
2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	85.159,76	141.182,49
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	22.269.524,71	26.339.691,34
FAALİYET KARI VEYA ZARARI		
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	67.205,27	86.179,91
1- İştiraklerden Temettü Gelirleri		
2- Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri		
3- Faiz Gelirleri		
4- Komisyon Gelirleri		
5- Konusu Kalmayan Karşılıklar		
6- Menkul Kıymet Satış Karları		
7- Kambiyo Karları		
8- Reeskont Faiz Gelirleri		
9- Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Karlar	67.205,27	86.179,91
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)		103.704,21
1- Komisyon Giderleri (-)		
2- Karşılık Giderleri (-)		
3- Menkul Kıymet Satış Zararları (-)		

4- Kambiyo Zararları (-)		
5- Reeskont Faiz Giderleri (-)		
6- Diğer Olağan Gider ve Zararlar		103.704,21
H- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)		
1- Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)		
2- Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)		
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR		
I- OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR		
1- Önceki Dönem Gelir ve Karları		
2- Diğer Olağandıışı Gelir ve Karlar		
J- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	632,40	1.235.139,24
1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)		
2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	632,40	1.072.228,02
3- Diğer Olağandıışı Gider ve Zararlar (-)		162.911,22
DÖNEM KARI VEYA ZARARI		
K- DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞ.YAS. YÜK. KARŞILIKLARI (-)		
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	6.183.556,42	5.931.035,02

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>